

Міністерство культури України
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
Інститут мистецтв
Кафедра режисури

МАТЕРІАЛИ
Восьмої Міжнародної науково-творчої конференції

*КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ:
ПІВОРЧІСТЬ ПЯ ТЕХНОЛОГІЇ*

16 квітня 2015 р.

Київ — 2015

Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології :
зб. матеріалів Восьмої Міжн. наук.-творчої конф., м. Київ, 16 квітня
2015 р. — К. : НАКККіМ, 2015. — 192 с.

Збірник містить матеріали Восьмої Міжнародної науково-творчої конференції, проведеної кафедрою режисури Інституту мистецтв Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв 16 квітня 2015 року. До збірника увійшли тези доповідей, в яких, відповідно до заявлених секцій, розглядаються такі проблеми: «Мистецький простір: минуле та сучасність», «Режисура та звукорежисура: мистецтво, освіта, технології», «Питання мистецької та загальної педагогіки», «Культура, мистецтво, художньо-інформаційні технології: дослідницькі практики молоді».

Редакційна колегія:

Чернець В. Г. — ректор НАКККіМ, доктор філософії, професор, заслужений працівник освіти України, академік Академії наук вищої освіти України (*голова редколегії*); **Литвин С. Х.** — проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків НАКККіМ, доктор історичних наук, професор (*заст. голови редколегії*); **Кузнецова І. В.** — вчений секретар НАКККіМ, кандидат філософських наук, доцент, відмінник освіти України (*відповідальна за випуск*); **Станіславська К. І.** — професор кафедри режисури НАКККіМ, доктор мистецтвознавства, професор (*відповідальний редактор*).

Статті друкуються в авторській редакції. Автори відповідають за достовірність і вірогідність викладеного матеріалу, за належність поданого матеріалу їм особисто, за правильне цитування джерел та посилання на них. Думки авторів можуть не збігатись із позицією редколегії.

© Національна академія керівних кадрів
культури і мистецтв, 2015

© Автори, 2015

*Ладопенко Марія Ігорівна,
викладач Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка
(Україна, м. Київ)*

РОЛЬ ДИЗАЙНУ СУЧАСНОЇ МОНЕТИ У ФОРМУВАННІ НАЦІОНАЛЬНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ НА МІЖНАРОДНОМУ АРТ-РИНКУ

Актуальність питання графічного оформлення українських монет та їх презентаційної ролі у світі пов'язана з активізацією процесів національного відродження України та бажанням розповісти загалу про культуру, історію, природні багатства, видатних людей та інші аспекти через призму менталітету та національного світосприйняття.

Найбільший інтерес в українському монетному дизайні представляє поєднання автентичних національних мотивів зі здобутками (технологічними та стилістичними) в цій сфері світових виробників. Цей аспект побутування українських монет потребує висвітлення з точки зору непересічності та оригінальності, високого попиту серед зарубіжних колекціонерів та успішного міжнародного презентування здобутків та традицій української держави.

Серед провідних вчених, які в своїх працях окреслюють особливості монетної емісії в незалежній Україні слід виділити таких як

Р. Шуст, Р. Арешкович, Т. Мартиняк, О. Жупан, Н. Ігнатова, Н. Дорощева, З. Комаринська, М. Дмитрієнко, В. Литвин, Л. Яковлева, В. Ющенко, А. Загородній, Г. Вознюк, Т. Смовженко, М. Гнатишак, Б. Мартос, Я. Зозуля, О. Рудніченко. Особливої уваги заслуговують наукові статті у періодичних виданнях: Вісник Національного банку України, НумізMATика і фалеристика, Українська нумізMATика і боністика, Львівські нумізMATичні записки, Банкноти і монети України. Важливим джерелом інформації про роботу Монетного двору є річні звіти Національного банку України.

Протягом останніх 18 років емісійний центр України активно займається створенням і випуском обігових, пам'ятних та ювілейних монет, державних та відомчих нагород, нагрудних знаків, пам'ятних медалей, які несуть в собі важливу інформацію про нашу державу і вже встигли стати її популяризатором на міжнародній арені.

Українська незалежна держава не стала виключенням у продукуванні монет на своїй території та аналогічно до інших розвинутих країн Європи і Азії розпочала їх випуск із відкриттям Монетного двору Національного банку України. Це посприяло становленню української монети як державного символу, свого роду візитної картки, на ряду з гербом, прапором та гімном.

Особливо вагома роль в презентації України відведена пам'ятним та ювілейним монетам. Вони стали «повноправними представниками» далеко за межами держави, хоча подальші їх успіхи на нумізMATичному ринку потребують глибокого осмислення закономірностей і тенденцій розвитку [1, с. 22]. Одним з нагальних питань над яким працює Монетний двір Національного банку України є популяризація української монети за кордоном, її широке поширення у країнах з великим процентом української діаспори, розширення дилерської мережі реалізації монет, активна участь України в презентаційно-виставковій роботі на власній території та за кордоном.

З появою емісійного інституту в Україні почалось формування внутрішнього та зовнішнього ринку пам'ятних та ювілейних монет, активний розвиток зацікавленості з боку населення та підвищення довіри до національної валюти. Зростаюча популярність дозволила в достатньо короткий термін розширити кількість найменувань та серій монет, зробити їх доступнішими широкому колу населення, завдяки випуску монет з недорогоцінних металів, та створити задовільні умови для поширення монет у світі.

На сьогодні налічується 31 така серія. Серед український пам'ятних та ювілейних монет, які формують імідж України за кордоном, слід виділити монети серії «Відродження української державності», присвячені визначним подіям державотворчого процесу [2]. Не менш вагомими історичними пам'ятками та подіями увіковічені у серіях «Духовні скарби України», «Пам'ятники архітектури України» і «Відродження християнської духовності в Україні». Окрему категорію серій складають ті, які розповідають про особливий національний колорит, культурно-історичну, географічну своєрідність України, легендарних народних героїв, способи господарювання українців, традиції та обряди нашої держави, засвідчують правочинність України як прямої спадкоємиці Київської Русі: «Народні промисли та ремесла України», «Обрядові свята України», «Славетні роди України», «Княжа Україна», «Герої козацької доби», тощо.

Особливою популярністю користуються монети з універсальними образами, близькими і зрозумілими для всіх національностей, серед таких: «Видатні особистості», «Флора і фауна», «Спорт», «Вищі навчальні заклади», «Свята», «Музичні інструменти», «Найменша золота монета», «На межі тисячоліть», «Дитячий Зодіак», «Знаки Зодіаку», «Східний календар» та деякі монети серії «Інші монети». В рамках такої тематики Україна розкриває власну історію, культуру, світосприйняття, відображаючи це у досконалих композиціях монет [2].

Завдяки своєму дизайну пам'ятні та ювілейні монети є естетично вагомими творами мініатюрного пластичного мистецтва та історично цінною продукцією. Кожна з них символізує важливі культурні, історичні та духовні цінності народу-виробника. Україна у свою чергу досить активно та обдуманно рухається до реалізації однієї з важливих сторін державного життя — випуску пам'ятних та ювілейних монет, які не лише стають історичним надбанням, нумізматичною гордістю, але й сприяють зміцненню статусу нашої держави в світі.

Література

1. Ігнатова Н. Нумізматичний ринок України: розвиток і перспективи / Н. Ігнатова // Вісник Національного банку України. — 2000. — № 1. — С. 22–23.
2. Інформаційно-довідковий журнал: Банкноти і монети України. — № 18 — К. : Національний банк України, 2014. — 88 с.
3. Гордість і слава України // Вісник Національного банку України. — 2001. — № 5. — С. 62.